

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano

**Cena Kuryera
WE LWOWIE**

Kwartalnie 8 zł. 60 c.
Półrocznie 7 „ 20 „
Miesięcznie 1 „ 20 „
Za nadysłanie do
domu dopłaca się 20 ct
miesięcznie.

Na prowincji.

Kwartalnie 4 zł. 80 c.
Półrocznie 9 „ 60 „
Miesięcznie 1 „ 60 „
Za granicę kwartal-
nie 10 mark.
Numer pojedynczy 6 c.

Ceny ogłoszeń

Od objętości wiersza
petitem za 1. raz 6 c.
za każdy następny 5 „
Drobne ogłoszenia
od wyrazu . . . 1 1/2 c.
Następ. razy po 1 — „

Nekwestja lub Ko-
respondencje prywa-
tne—za każdy wiersz
12 ct. Reklamy w ra-
bryce „nadstawiane“ za
każdy wiersz 20 ct.
Rękopisma nie zwraca-
ją się.

Rzymsko katolickie:
Dziś: Zwiast. N. P. M.
Jutro: Emanuela.
Pojutrze: 7 Bol. N. P.

Grecko katolickie:
Nikifora.
Wenedykta.
Akapija.

BIURO REDAKCJI ulica Kopernika l. 9.
ADMINISTRACJA i EKSPEDYCJA
przy ulicy Akademickiej l. 3.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na słonki,
jarzabki, cietrzewie i głuszcze, na ptactwo błotne
i wodne.

Wschód słońca o 6 godz. 01 m.
Zachód „ o 6 „ 11 „
Termometr + 3 Pogođa.

Pp. Kozłowski i Wodzicki przed sądem kolegów.

Komisja laenderbankowa, mając sobie w po-
łowie grudnia zr. przekazany wniosek Magga,
przedłożyła w poniedziałek Izbie poselskiej spra-
wozdanie swoje o interesach transwersalnych obu
koryfeuszów polskiej frakcji konserwatywnej. Jak
wiadomo, składała się ona z 15 członków. Przy
głosowaniu jednak nad ostatecznymi wnioskami
w sprawie pp. Wodzickiego i Kozłowskiego było
obecnych tylko 14. Siedmiu z nich, mianowicie Po-
lacy, Czesi, Hohenwartowcy i Lichtensteinowcy o-
świadczyli się w duchu orzeczenia słynnej komi-
sji Koła polskiego, tj. że p. Kozłowski, a eo ipso
także Wodzicki, czyści jak bursztyn.

Siedmiu zaś innych członków komisji, mia-
nowicie reprezentanci zjednoczonej lewicy, klubu
Coroniniego i Lienbachera oświadczyło się prze-
ciwnie.

Była zatem równość głosów, i tylko fakt, że
dr. Rechbauer jako przewodniczący komisji nie
głosował, zrobił z równości mniejszość o jeden
głos na rzecz opinii potępiającej postępo-
wanie posła Kozłowskiego.

Każdy człowiek, posiadający choć krztę deli-
katności sumienia, musi uznać wynik taki badań
komisyjnych za absolutnie piętnujący posła. W
sprawach bowiem takich tylko jedno jest fatalne.
Wszelka natomiast różnica zdań jest fatalna.

Tę fatalność wyroku powiększa jeszcze szcze-
gół ważny, że osobistości takie jak Coronini i
Lienbacher, nie należący do lewicy, podzielają
tym razem jej zdanie. Jeżeli lewicę możnaby po-
sądzać poniekąd w podniesieniu tej sprawy o
motywa złośliwe, o chęć napiętnowania Laender-
banku i wyrządzenia przykrości figurom rządo-
wym, pozostającym w stosunkach z dygnitarzami
tego zakładu finansowego, przez rząd patronizo-
wanego — to nie można posądzać o to ani Co-
roniniego ani Lienbachera. Na ich opinie wpły-
nęła li prawda i li poczucie godności mandatu
poselskiego.

Penież podajemy sprawozdanie mniejszości
komisji według urzędowego aktu, i zalecamy czy-
telnikom uważną baczość na trafną loikę wy-
wodu, a w szczególności na ustęp pełen delika-
tnej stanowczości o skompromitowanym nad
wszelki wyraz stanowisku hr. Ludwika Wodzickiego.

Wywód wzmiankowany potwierdza wszy-
stkie szczegóły, które dnia 30 października
z. r. posłużyły wyborcom m. Lwowa do znanej
uchwały. Jesteśmy z tego zadowoleni. Ubolewać
tylko musimy, że członkowie prawicy, należący
do komisji, solidaryzują się z postępowaniem
Laenderbanku, który dla siebie i dla korupcji
publicznej zagarnął 1,200.000 guldenów t. j. o
100.000 gld. więcej jeszcze, niż całą subwencję,
którą biedna Galicja złożyła w ofierze na trans-
wersalkę.

Jak Polacy — jak posłowie pelscy, re-
prezentanci kraju, mogą to czynić, to jest
dla nas zagadką — smutną i bolesną. A czyż
może coś bardziej charakteryzować sumienie pp.
Wodzickiego i Kozłowskiego, jak okoliczność, że
pierwszy ciągle jeszcze jest gubernatorem Laen-
derbanku, a drugi dotąd nie złożył jeszcze man-

datu poselskiego? Do tego trzeba mieć całkiem
specyficzne czoła.

Sprawozdanie mniejszości komisji opiewa:

„Mniejszość komisji złożonej z 15 członków,
a mianowicie posłowie hr. Coronini, dr. Kopp,
Lienbacher, dr. Magg, hr. Salm i dr. Weitlof
jakoteż dr. Rechbauer, który jako przewodniczą-
cy nie brał udziału w głosowaniu, nie zgadza
się na wniosek większości przyjęty 7 głosami
przeciw 6. Mniejszość ta czyni odrębny wniosek
a to z powodów następujących:

Odpisy i wyjątki aktów karnych, udzielone
początkowo przez samego posła p. Kozłowskiego
a później przez kierownika ministerjum sprawie-
dliwości, zestawione z aktami dołączonymi do
dawniejszego sprawozdania komitetu, dostarczają
aż nadto dowodów na następujące fakta:

Budowę galicyjskiej kolei transwersalnej o-
trzymało konsorcjum złożone z Karola barona
Schwarza, W. Knauera, E. Grossa i firmy Loew-
enfelds Witwe u. Sohn. Dnia 3 września roku
1882 zawarło to konsorcjum z bankiem dla kraj-
jów koronnych układ, mocą którego „przyznano“
bankowi i baronowi Schwarzowi, oprócz ryczałtu
na wstępne wydatki w kwocie 630.000 zł. je-
szcze kwotę 570.000 zlr. (Oświadczenie c. k.
prokuratorji, Wiedeń 5go lipca 1883, l. 2252
ad V).

Baron Schwarz i laenderbank zawarli dnia
14 września roku 1882 układ, żeby z kwoty
570.000 zlr. wypłacić 60.000 posłowi Kozłowski-
mu, 210.000 baronowi Schwarzowi a 300.000
Laenderbankowi (patrz ostateczna relacja rzeczo-
znawców, de praes. 28 marca 1883 l. 11.664/105
sądu kraj. w spr. karnych w Wiedniu).

Jego ekscelencja hrabia Wodzicki gubernator
laenderbanku „myślał, że kiedy interes z ko-
leją transwersalną przyszedł do skutku, nadarza
się sposobność okazania wdzięczności posłowi
Kozłowskiemu. Dlatego bez wiedzy Kozłowskiego
wziął ze strony rady zawiadowczej upoważnienie
do wypłacenia niewymienionej przez siebie oso-
bie 10 procentowego udziału z czystego zysku i
na podstawie tego upoważnienia polecił dyrekcji
wygotowanie takiego listu“. (Protokół przesłucha-
nia świadka, ekscelencji hr. Wodzickiego z dnia
21 marca r. 1883).

W liście podpisanym przez firmę, datowanym
z Wiednia dnia 2 października roku 1882, l.
3771 a wystosowanym do pana Zygmunta Ko-
złowskiego, pisze laenderbank: „Mamy zaszczyt
zawiadomić pana, że do kwoty 570.000 zlr. przy-
znanej nam tytułem odstępnego (Abfindung)
przez nabywców budowy gal. kolei transwersal-
nej, partycypujesz pan kwota 60.000 zlr. Wypła-
cimy panu zatem tę kwotę, stopniowo, w miarę
jak takowa do nas wpływać będzie“. (Następuje
oferta natychmiastowej wypłaty pod pewnymi wa-
runkami a w końcu:) „Prosimy pana byś ze-
chciał, dostawszy odpis tego listu, oświadczyć,
iż zgadzasz się z jego treścią.“ (Kopja listu z
aktów śledczych l. 5473).

List ten doszedł w rzeczywistości do rąk
posła Zygmunta Kozłowskiego. Kozłowski nie
dał odpowiedzi, później jednak zwrócił list gu-
bernatorowi hrabiemu Wodzickiemu.

Dotychczas przytoczone fakta stwierdzone są
z całą pewnością, podczas kiedy następujące dwa
pytania nie dadzą się na pewne załatwić, a mia-
nowicie:

1) Kiedy i dlaczego zwrócił poseł Kozłowski
list udziałowy?

2) Jaki powód miał laenderbank do przyzna-
nia panu Kozłowskiemu 60.000 zł. udziału w swo-
im zysku z okazji budowy galicyjskiej kolei
transwersalnej?

Ad 1. Na pytanie: kiedy i gdzie p. Kozłowski
zwrócił list udziałowy z 2 października r.
1882, odpowiedział słuchany jako świadek hr.
Wodzicki: „w Wiedniu, mniej więcej w czasie o-
twarcia parlamentu zwrócił mi pan Kozłowski o-
ryginalny list“.

Pan Kozłowski podaje, że hr. Wodzicki po-
wiedział mu z końcem września, lub w początku
października w Wiedniu, że rada zawiadowcza
oddała do jego dyspozycji 10 procent z czystego
zysku przy kolei transwersalnej i że on tę kwotę
jemu (Kozłowskiemu) wypłaci. Pan Kozłowski
miał odpowiedzieć, że to mu nie kenwenjuje, je-
żeli hr. Wodzicki chce coś dla niego uczynić, to
niechaj pozwoli mu wziąć udział w syndykacie
jakiegos czysto pieniężnego interesu. W ogóle
cała sprawa nie wymaga pośpiechu i może pozo-
stać na czas późniejszy.

Hrabia Wodzicki opowiada co do tej spra-
wy, że Kozłowski powiedział mu we Lwowie w
Sejmie, iż wprowadzić otrzymał list udziałowy,
jednakże udziału przyjąć nie może, nie zgadza
się bowiem z wyrażoną kwotą ryczałtową, gdyż
to wygląda na prowizję.

Byłoby łatwym do zrozumienia, żeby obaj
przesłuchani panowie nie przypominali sobie
wszystkich okoliczności ubocznych i zwrotów mo-
wy. Tu jednakże podano zupełnie prze-
ciwnie miejsce, czas i treść rozmowy,
mimo, iż przesłuchanie odbyło się tylko w kilka
miesięcy później. Na każdy sposób wynika z ze-
znań obu panów, że pan Kozłowski ani w swo-
im mandacie poselskim, ani w tej okoliczności,
iż fungował w komisji kolejowej jako sprawo-
zdawca co do gal. kolei transwersalnej, nie upa-
trywał przeszkody do wzięcia udziału w zysku
laenderbanku na interesie z koleją transwer-
salną.

Ten zysk laenderbanku przy zaliczowaniu
budowy kolei transwersalnej przez wyż wspom-
niane konsorcjum, niemniej przy wybudowaniu
tej kolei przez firmę Knauer, Gross i Loewen-
felds Witwe u. Sohn jakoteż Ronchetti i Perzet-
ti, nie przedstawia się bynajmniej jako zapłata
za jakąś widoczną czynność ze strony banku.
Laenderbank ani oferował, ani budował, ani fi-
nansował. Zapewnił on sobie tylko (według o-
świadczenia rady zawiadowczej na walnem zgro-
madzeniu dnia 26 kwietnia 1884) ze strony
przedsiębiorstwa budowy, ryczałt z powodu wpro-
wadzenia (anlaesslich der Entrirung) tego inter-
resu. Zapewnienie to zawarte jest w układzie z
dnia 3 września 1882 r., którego to układu ko-
misja nie była w stanie wydstać.

Byłoby nie do pojęcia, że przedsiębiorstwo
budowy przyznało laenderbankowi „ryczałt za
wprowadzenie interesu“, gdyby nie fakt history-
cznie stwierdzony, że w przedłożeniu rządowem
o budowie kolei transwersalnej, które to przed-
łożenie przez radę państwa znacznie zmienione
zostało, rząd przyznawał laenderbankowi za bu-
dowę wykonaną później za 24,000.000 zł. kwotę
emisijną 36,000.000 zł. [do czego doliczyć nale-
ży dalsze zobowiązanie na 1,170.000], że więc
temu bankowi przyznać chciał bardzo wielkie
zyski emisyjne, lub inne pieniężne korzyści).

Że pan Kozłowski udziału na 60.000 złr. zasadniczo nie odrzucił, wynika już z odpowiedzi hr. Wodzickiego, którą pan Kozłowski sam przytoczył. Odpowiedź ta opiewa: „niechaj pan Kozłowski list przeczyta, a następnie się zdecyduje, lub może pewne, formalne zmiany zaproponuje“.

Wreszcie nie czyni to żadnej różnicy, czy p. Kozłowski nie chciał przyjąć udziału 60.000 złr. z powodu, że czas nie wydawał mu się stosownie wybrany, lub że obawiał się, by rzecz cała nie doszła do publicznej wiadomości, lub wreszcie że „nie zgadzał się z wyrażoną sumą ryczałtową, gdyż to na prowizję wygląda“.

Ekscelencja hr. Wodzicki dobrze wiedział, że tego rodzaju udział jest podejrzanym (Graf Wodzicki war sich der Bedenklichkeit einer solchen Bethheiligung wol bewusst), gdyż nie wymienił radzie zawiadowczej osoby, której udział miał być wypłacony, a bezwątpienia upoważnienie do wypłaty otrzymał na posiedzeniu, na którym komisarza rządowego nie było. U pana Kozłowskiego natomiast oznaki tej świadomości okazują się dopiero później. Po zwróceniu listu udziałowego zapytywał on mianowicie kilkakrotnie, czy i jak cała sprawa została uporządkowaną. Prosił nawet o pozwolenie wglądu w dotyczące akta bankowe, na co jednak hr. Wodzicki się nie zgodził. Nie daje się udowodnić, że Kozłowski zwrócił list z 2 października 1882 r. dopiero po rozgłoszeniu sprawy Kamińskiego.

Udowodnionem jest, że w czasie kiedy p. Kozłowski zwrócił list udziałowy hrabiemu Wodzickiemu, wyżsi urzędnicy Länderbanku, wiedzieli już o pretensjach Kamińskiego i o groźącym procesie.

Natomiast nie można twierdzić, jakoby w tym samym czasie p. Kozłowski wiedział również o sprawie Kamiński contra Schwarz lub o procesie.

Ad 2. Sędzia śledczy, starał się dowiedzieć od przesłuchanych świadków, jakie powody miał Länderbank, do przyznania panu Kozłowskiemu 60.000 zł.

Pan Kozłowski sam w wstępie swojej odpowiedzi zeznaje, że ma w Länderbanku bieżące konto, i że z gubernatorem hr. Wodzickim, od dawna w przyjaznych zostaje stosunkach. Co do rzeczy samej zeznaje, że często wspierał gubernatora radą i dawał mu wskazówki, jak oferta na budowę kolei transwersalnej ma być sformułowaną, żeby mogła odnieść skutek.

Hrabia Wodzicki podaje, że p. Kozłowski wyświadczył bankowi znaczne usługi przez rady swoje w różnych sprawach, i że jego samego wspierał swoim doświadczeniem. To samo było

w sprawie kolei transwersalnej. Raz nawet p. Kozłowski odbył podróż do Londynu, za co żadnego nie otrzymał odszkodowania.

Wszystkie te faktyczne zeznania nie wyjaśniają jeszcze, dla czego remuneracja za te usługi nie została zwykłym trybem przez dyrekcję wniesioną, a przez radę zawiadowczą bez tajemnicy uchwaloną i dlaczego p. Kozłowski nie otrzymał stosowną kwotę z wymienieniem tytułu wypłaty.

Dodać jeszcze należy co następuje:

Posel p. Zygmunt Kozłowski zdawał w obecnej kadencji wyborczej jako członek komisji kolejowej sprawę o przedłożeniu rządowemu do liczby 323, które to przedłożenie dotyczy warunków budowy gal. kolei transwersalnej. Jako sprawozdawca wystąpił p. Kozłowski w obronie tej, przez komisję bardzo znacznie zmienionej ustawy (protokół stenograficzny z 158 posiedzenia 21 maja 1881, pag. 5749—5758). Sprawozdanie do liczby 349 staje w obronie twierdzenia, że rząd miał bardzo ważne powody do polecenia radzie państwa układu, mocą którego Länderbank miałby być objąć budowę kolei transwersalnej, za nominalną kwotę 36 milionów. Jednakże poleca sprawozdanie odrzucenie tego przedłożenia i przedstawia budowę kolei na koszt państwa za 24,200.000 jako o wiele korzystniejszą.

Żaden świadek nie twierdził, jakoby sprawozdanie w Radzie państwa, było powodem zamierzonej zapłaty dla pana Kozłowskiego. W istocie trzeba też podnieść, że nie komisja kolejowa lub jej sprawozdawca, lecz rząd przez przyjęcie swego przedłożenia, zapewniłby był Länderbankowi nadzwyczaj wielkie korzyści pieniężne.

Zważywszy, że rzecz tak się ma i że świadkowie, przez sędziego wprawdzie nie zaprzysiężeni, lecz upomnieni do zeznania zupełnej prawdy, co do powodów zupełnie inne dali odpowiedzi, nie da się w tym wyglądzie nic więcej powiedzieć, jak tylko, że niewykazano dostatecznego i niepodważanego (unbedenklich) powodu, do takiego udziału pieniężnego.

Mniejszość komisji jest zdania, że członkowie Rady państwa jako pełnomocnicy swoich wyborców i uczestnicy ciała prawodawczego, mają obowiązek wstrzymać się od przyjmowania darów lub korzyści pieniężnych, które w jakikolwiek sposób zestawione być mogą z wykonaniem ich mandatu. Dlatego mniejszość komisji tylko w takim razie mogłaby była uznać postępowanie wymienionego posła jako nienaganne (correct), gdyby on list udziałowy Länderbanku z października r. 1882 zaraz był zwrócił i dał do pozna-

nia, że odrzuca proponowany udział jako sam przez się niedopuszczalny.

Być może, że szczególnie (eigenthümliche) zachowanie się hrabię Wodzickiego, utrudniło panu Kozłowskiemu trzymanie się tej, jedynie słusznej drogi. Zważywszy, że hr. Wodzicki jest wprawdzie członkiem Rady państwa, jednakże nie jest członkiem Izby posłów, nie przysługuje nam prawo do jakiegokolwiek w tym względzie uwagi.

W końcu przytoczyć należy, że przytoczone, a pożałowania godne zajścia, tylko wskutek podniesienia ich przez polskie dzienniki, doszły do wiadomości Izby posłów. Byłyby one już dawno i znacznie dokładniej wyjaśnione, gdyby rząd dotrzymał był przyrzeczenia i dostarczył wszystkich parlamentarnych materiałów, jakoteż gdyby rząd odpowiadając jednomyślnemu żądaniu komisji, przedłożył był wszystkie akta śledcze, co zresztą było jego obowiązkiem. W tej tylko drodze możliwym jest uspokojenie, że nie stało się coś jeszcze gorszego. Tak jednak jak rzeczy stoją wyrazić tylko możemy ubolewanie, że rząd z dochodzeń śledczych, przedłożył tylko niektóre, po większej części już pierwszej ogłoszone akta i te tylko w wyjątkach, zaś odmówił żądaniu przedłożenia wszystkich aktów i w ten sposób przeszkodził wyczerpującemu zbadaniu faktów.

Mniejszość komisji wnosi:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

„Izba posłów wyraża swoje ubolewanie, że poseł pan Zygmunt Kozłowski, postępowanie swoje z okazji listu udziałowego c. k. uprzywilejowanego banku dla krajów koronnych, z dnia 2. października r. 1883 do liczby 3771, na kwotę 60.000 złr., uważał za zgodne ze stanowiskiem i godnością posła.“

Wiedeń 20. marca 1885.

Dr. Juliusz Magg
sprawozdawca mniejszości.

Balamucenie opinii publicznej.

Od korespondenta naszego wiedeńskiego, bardzo dobrze informowanego o sprawach parlamentarnych, otrzymujemy co następuje:

„Ku naszemu zdziwieniu spotkaliśmy się ostatnimi dniami w organach prawnicy z telegraficznym z Wiednia pochodzącym zaprzeczeniem, jakoby nasze twierdzenie wypowiedziane w artykule: „Sprawy nasze i sprzymierzeńcy nasi w radzie państwa“ o nieszczerem zachowaniu się Czechów w ogóle, a pana Zeithamera w szczególe, wobec sprawy regulacji rzek galicyjskich, było mylnem. Jakkolwiek nie znamy tego źródła, skąd to zaprzeczenie pochodzi, moglibyśmy zatem takowe zupeł-

PRZEZ ŚLUB KUZYNKI.

(Z pamiętnika dziewczęcia).

(Ciąg dalszy).

X.

— Co dzień o godzinie dziesiątej przechodzi Jan koło naszych okien do biura. Iza pierwsza zwróciła moją uwagę.

— Popatrz idzie Jan — rzekła pewnego poranku, stojąc w oknie.

— Niech idzie — rzekłam obojętnie.

— Nie mogę uwierzyć, żeby on się tobie nie podobał. Wszystkie panny, choć go nie bardzo lubią zgadzają się w tem, że on bardzo przystojny. Jedna tylko potrafiła osiłdzić jego serce, i wszystkie jej zazdroszczą. Ale bo też ona ładna, żadna się z nią porównać nie może.

— Spojrzałam w lustro i nie byłam zadowolona ze siebie. Dla mnie zawsze ideałem piękności kobiecej była blondynka. Zazdrościłam jej pięknych jasnych włosów, szafirowych oczu, przy nich moje ciemne wydały mi się szkaradne.

— Patrz, patrz. Piękna jego pani, pani Arabela spotkała go, idą razem.

Powstałam i szybko przystąpiłam do okna. Pani Arabela w czarnym aksamitnym kostjumie z takim samym kapelusikiem na jasnych lokach ślicznie wyglądała. Podali sobie ręce, on podał jej ramię i z uśmiechem na ustach przeszli koło naszych okien. Spojrzałam w górę i ukłoniłam się nam.

Wsunęłam się za Izę i wsparłam ręką o

poręcz krzesła. Nie wiem dlaczego tak niespokojnie mi serce zabiło, a krew jakby skrzepła mi w żyłach.

Dziś obiecał nam wuj, że wyjedziemy w pobliskie góry, z kądem przecudownym ma być widok. Aby nam było weselej, mają nam towarzyszyć dwaj panowie.

— Dla ciebie Iziu wybrałam pana Ignacego — rzekł wujcio.

— O! to zdolny urzędnik, ma przyszłość przed sobą — dodała ciocia.

— A dla Helci pana Jana — rzekł znowu wujcio.

— Ale ja nie chcę, wolę pana Antoniego — rzekłam niecierpliwie, prawie gwałtownie.

— Dlaczego? Ty dziecko masz za wiele kaprysów. Przecież sama odmówiłaś Antoniemu, to nie wypada go prosić — tłumaczyła ciocia.

— Tak, ale tamten zapewne łaskawie raczył przyjąć zaproszenie wujcia — rzekłam z szyderstwem.

— Nie. I owszem. Sam nam mówił, że chciałby wyjechać w góry. Nie uwierzysz jaki to miły, wykształcony człowiek — rzekł wujcio.

— Weale tego nie widać. Bez taktu i bez wychowania musi być ten człowiek, który nigdy się z nikim nie wita, ani żegna w towarzystwie. Przychodzi i wychodzi jak we własnym domu. Dziwi się, że każdy cierpliwie znosi takie lekceważenie, takie ignorowanie — mówiłam oburzona, zaczerwieniona.

— Ach jaka ty egzaltowana! — uśmiechnęła się Iza.

— A ty nie masz żadnej godności własnej. Rozgniewana byłam na ciebie ostatnią razą. Po co go zaczepiłaś, gdyśmy chodziły po salonie.

Niechciałabym nigdy, aby mi kto niedbałe, tak łaskawie odpowiadał jak ten pan tobie — rzekłam złośliwie.

— Będiesz miała sposobność nawrócić go — odparła Iza.

Nie, nie, odpowiedziałam. Przedstawiłam sobie jego jako towarzysza i dziwne to na mnie sprawiło wrażenie. Będę trzymała rękę na jego ramieniu!

— O nie, za nic w świecie. — Gdyby on tylko był lekceważący!

— Wolałabym już widzieć go smutnym; — bo wtedy nie mogę się na niego gniewać, nie mogę wznieść śmiało oczu, ani mówić, ani śmiać się. Z trwogą i ciekawością naprzemian myślę o naszej wycieczce.

Raniutko o szóstej zajęły dwa powozy przed nasz dom. Mało spałam i wstałam pierwsza. Iza jeszcze na dobre spała, kiedy ja przymierzałam do lustra to suknię, to kapelusze lub welonik, studiując w czem mi najlepiej do twarzy. Dawniej nie myślałam nigdy o mojej powierzchowności, dzisiaj patrzyłam z maleńkim lusterkiem w rękę na odbitą swą twarz w wielkim zwierciadle jak wyglądam en profil, en face. Nie byłam weale zadowolona z siebie, nie mam blond włosów, ani pięknej, delikatnej cery, ani słodczy w wyrazie twarzy, ani łagodnych oczu, gdzież kobieta w ciemnych warkoczach, ze smagłą twarzą, z orlim nosem może się podobać mężczyźnie.

Edmund mówił zawsze, że mam piękne oczy! popatrzyłam?

Nienkontentowanie w duszy odbiło się i w oczach, nadawałam im rozmaity wyraz, stosując do tego słowa cichutko.

nie pominąć, jednakowoż w interesie publicznym na to zresztą głośniejsze zaprzeczenie w krótkości odpowiadamy:

W naszym artykule wykazaliśmy najdobitniej, powołując się na doświadczenia, które delegacja nasza we Wiedniu z Czechami jako naszymi sprzymierzeńcami w ostatnich sześciu latach zrobiła, że na Czechów ani w sprawach ekonomicznych naszego kraju ani w narodowych liczyć nie można. Te zapatrywania dzielą z nami w zupełności i inne poważne pisma krajowe, w tej mierze wskazują tylko potrzebujemy na ostatnie korespondencje Wiedeńskie do *Nowej Reformy*, i na ostatnie artykuły *Gazety Narodowej*, korespondencje lwowskie *Dziennika polskiego* i innych pism polskich. Tylko, że my pierwsi odważyliśmy się małeńki i skromniutki obrachunek zrobić z Czechami. Co do zachowania się Czechów w komisji regulacyjnej musimy i dziś pozostać przy naszym pierwotnym twierdzeniu, że Czesi nas w tej sprawie poprzec nie myśleli i nie chcieli, a z jakich powodów wyczerpująco wykazał korespondent wiedeński do *Reformy* po pojawieniu się naszego artykułu. Faktem niezbitym i dziś pozostaje, że tak pan Jahn jakoteż i Zeithamer w komisji regulacyjnej w taki sposób na niekorzyść naszej sprawy przemawiali, że członkowie polscy tejże komisji w niemalym byli klopotcie będąc zmuszeni przy wyborze referenta dla tej sprawy swoje głosy oddać nie na p. Zeithamera, który ma „sprzyjać” Galicji, naszego pobratymca i sprzymierzeńca na arenie parlamentarnej, ale na pana Sochora, byłego członka lewicy. To głosowanie samo jnż najlepiej dowodzi, ile wagi delegacja nasza w tej sprawie przynajmniej przywiązuje do platonicznego sprzyjania nam pana Zeithamera i koła czeskiego. Zabawnym zresztą jest sposób, jakim *Czas* itp. uzasadniać chce przyjaźń Czechów i pana Zeithamera ku nam. Przytacza bowiem, że poseł Z. tymi dniami w parlamencie kilka słów przychylnych wypowiedział w sprawie indemnizacji galicyjskiej, za co od polskich posłów huczne brawa odebrał. Ale łatwiej palnąć mowę piękną w sprawie, której załatwienie pozostawiono potomności, aniżeli czynem okazać swoją przyjaźń w sprawie będącej na porządku dziennym, w sprawie, która dla naszego kraju jest sprawą piękną, jaką bezsprzecznie jest regulacja rzek. Słusznie powiada przysłowie: Mowa się mówi, a chleb się je.

Jakież więc cel mają podobne bałamutne zaprzeczenia? Chyba tylko ten, ażeby opinie publiczną w kraju niepotrzebnie mistyfikować.

Nagle usłyszałam śmiech za sobą.

— Co ty wyrabiasz za miny, już od chwili przypatruję się tobie. Zawsze wszyscy mówią żeś ty nie próżna, chciałam, żeby ciebie w tej chwili ujrzieli.

Pierwszy raz nie znalazłam słowa odpowiedzi. Rzuciłam zmieszana lusterko na łóżko i poprawiałam niby coś na sobie, chcąc po części choć udać obojętność.

— Dla kogo ty się tak przystrajasz? — spytała Iza złośliwie, przeciągając głos. Ciekawam bardzo, dla kogo?

— Bądź cicho! Nie stroję się wcale. Ubić się bo już późno — odparłam tem rezolutnie, im więcej czułam się zmieszana.

We dwa powozy wyruszyliśmy w góry. W pierwszym siedział wuj z cicią, w drugim Iza, ja, pan Ignacy i pan Jan. Chciałam się z wujostwem, ale wcześniej jeszcze uznałam niestosowność tego kroku, Iza sama z panami jechać nie mogła. Nie lubiłam Izy od chwili, w której wyraziła pewne podejrzenie, pewne domysły, bo od tej chwili zapanowała ona nademną tak, że nie śmiałam jej otwarcie spojrzeć w oczy, tembardziej gdy pan Jan *vis a vis* siedział. Nie wiem, czy chłodny poranek, czy niebo pochmurne trochę posępnie odbiło się w jego odbiciu.

Był blade, smutny, milczący — zatopiony w myślach.

Gęstą, białą woalką zasłonięta, oparłam się w głębi powozu i patrzyłam na niego; on patrzył obojętnie na okolicę.

Iza z panem Ignacym, którego znała już dawno, co chwila zaczęli i urywali rozmowę przepłatana słowami: „Ach, ach, jak tu pięknie, jak tam ładnie”.

Emela.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Jeszcze o protekcjach.

Otrzymałmśmy następujące pismo, które autentycznie wyjaśnia okoliczności, łączące się z obsadą drugiego dyrektora galic. kasy oszczędności, i odsłania w całej nagości system protekcyjny, panujący w tym zakładzie. Pismo to opiewa:

W artykule „górną protekcją”, umieszczonym w Nrze 81 *Kurjera Lwowskiego* zawiera się wiele szczegółów niezgodnych z prawdą, o których łaskawe sprostowanie uprzejmie upraszam.

Po pierwsze, posada drugiego dyrektora nie była i nie jest wakującą. Posada ta na nowo systemizowaną została dla tego, by na niej umieścić pana Smolkę, który nie od lat 10 jest sekretarzem ale wogóle od lat 9 w służbie zakładu z początku jako dyurnista, później jako ofiejał, nareszcie mianowanym został sekretarzem z pominięciem zasłużeńszych i zdolniejszych urzędników. A więc górną protekcją!

Wiedząc od roku o tem, dla kogo posada drugiego dyrektora jest z góry przeznaczoną, wiedząc dalej i o tem, jaką agitację rozwinięto słowem i pismem na korzyść pana Smolki, nie mogąc nareszcie pod względem jurydycznym odpowiedzieć wszystkim warunkom konkursu zupełnie tak samo jak pan Smolka, postanowiłem nie ubiegać się o nią i rzeczywiście tylko na naleganie Wgo dyrektora Zimy, a nie najżyyczliwszych i wpływowych przyjaciół, których niestety nie mam, podałem się o nią li tylko z ciekawości, co z tego będzie, i z jakich powodów moja kandydatura z innych względów nierównie silniejsza od kandydatury pana Smolki, usunięta zostanie. Sposób się znalazł i z terna wypadłem, którego zresztą statut nie wymaga i który członków towarzystwa wcale nie wiąże.

O mojej więc skromności, a tem mniej o jakimś wzięciu na kawał mowy żadnej nie było i nie ma, w czem widzę raczej obrazę moją i innych, aniżeli mniemaną przysługę ze strony autora artykułu.

Co do spraw hipotecznych, niby głównej czynności wchodzącej w zakres drugiego dyrektora, zauważyć muszę, że załatwiał je przez lata długie wzorowo i sumiennie sp. dyrektor Krawczykiewicz, nie umiejący czytać po łacinie i nie znający kodeksu.

Nie grozi więc żadne niebezpieczeństwo panu Smolce, ponieważ do niego samego a nie do kogo innego odnosi się nagłówek artykułu „górną protekcją” i nie wątpię, że upadnie nawet pan Domaszewski, bardzo dobrze znany i jedyny kandydat, który posiada wszystkie konkursem wymagane warunki, lub takowych w krótkim czasie przy zdolnościach swych nabyć może, czego nie dokaże pan Smolka po najdłuższej nawet służbie, o czem Cię, szanowny redaktorze sine ira et studio zapewniam mogę.

Kończąc zawiadamiam Cię, że dla usunięcia pozorów osobistej animozji, której nie czuję i nie mam dla nikogo, cofnąłem moje podanie o powyższą posadę.

D. Koczyndyk.

Towarzystwo opieki nad uwolnionymi więźniami.

II.

Walne zgromadzenie tego Towarzystwa odbyło się dnia 23 bm. Zebrało się 47 członków i w tej liczbie ośm pań i panien. Przewodniczył starszy prokurator p. Zdański.

Na wnioski pp. Żółkiewskiego i Rusockiego wyrażono księdza Korzeniowskiemu, panu Zdańskiemu i całej w ogóle dyrekcji, podziękowanie za gorliwe zajęcie się sprawami Towarzystwa. Ks. Korzeniowski objaśniając sprawozdanie, podniósł gorliwość starostów w Kosowie i Horodence, który bardzo znaczną liczbę członków Towarzystwu przysperzyli. Ks. Macukiewicz wniósł absolutorjum dla dyrekcji. Przyjęto. Na wniosek ks. Korzeniowskiego uchwalono wykluczyć z Towarzystwa członków, którzy dłużej jak od roku nie płacą wkładek.

Przyjęto bez dyskusji preliminarz budżetu na rok bieżący.

Do wydziału wybrani zostali panowie: Józef Mysłowski, ks. Klusik, ks. Kalinka, Bolesław Papara, ks. Szymonowicz i Maksymilian Thullie.

Przed wyborem prezesa pan Zdański wniósł

ażeby obowiązek ten włożono na pana Rusockiego. Pan Rusocki wymawiając się brakiem czasu i podnosząc zasługi pan Zdańskiego, wniósł prośbę do niego, żeby zechciał nadal tę godność zatrzymać. Na prośbę tę popartą przez całe zgromadzenie zgodził się p. Zdański zatrzymać nadal urząd prezesa Towarzystwa.

Ks. Korzeniowski wniósł imieniem dyrekcji ażeby wkładki dla gmin wiejskich zniżyć na 1 zł. rocznie. Sprzeciwił się temu ks. Macukiewicz, zaś p. Rychtman wniósł poprawkę żeby wkładka zniżoną została tylko dla gmin mniejszych. Przy głosowaniu utrzymał się wniosek dyrekcji.

Również przyjęto drugi wniosek dyrekcji żeby tam gdzie dla braku dostatecznej ilości członków, nie można tworzyć filji, zakładano tymczasowo komitety lokalne. Niemniej zatwierdzono prowizoryczną instrukcję dla tych komitetów.

Dalej przedstawił ks. Korzeniowski walnemu zgromadzeniu dwie prośby, mianowicie: 1) żeby członkowie starali się zbierać dla Towarzystwa dary żywności, odzienie itp. i 2) ażeby członkowie wkładki wprost do dyrekcji punktualnie nadsyłać.

W końcu wniósł ks. Macukiewicz, żeby dyrekcja poczyniła u władz kroki, celem uzyskania uwolnienia od portorjum dla korespondencji towarzystwa. Mimo kategorycznego oświadczenia p. Merunowicza, że takie uwolnienie wręcz sprzeciwia się ustawie, wniosek ten przekazano dyrekcji do uwzględnienia.

Na tem zgromadzenie zamknięto, a ks. Korzeniowski wygłosił nader zajmujący odczyt na temat: „Czy w istocie dobry był skazańców w aresztach i więzieniach jest przyczyną licznych rewertentów”? Odczyt ten przyjęło zgromadzenie z szczerą wdzięcznością.

Kolonje wakacyjne.

Z powodu, że komitet zarządzający od 2 lat kolonje wakacyjne dla ubogiej młodzieży szkolnej odmawiał zasadniczo przyjęcia dzieci wyznania mojżeszowego, zebrało się dnia 22. bm. z inicjatywy i na zaproszenie p. Jakóba Stroha i kilku innych obywateli wyznania mojżeszowego kilkadziesiąt osób celem zawiązania komitetu, któryby się miał zająć urządzeniem na wzór istniejących już kolonij dla dzieci żydowskich. Pp. Stroh i referent dr. Rot, przedstawili zgromadzeniu cel zebrania, poczem zabrał głos p. Fryling i po wyczerpującem amotywowaniu wniósł, ażeby zgromadzenie przed merytorycznym traktowaniem sprawy i wyborem wydziału, przyjęto następującą rezolucję:

„Zgromadzenie uchwała, ażeby komitet zasadniczo działał w kierunku umożliwienia łącznych kolonij, złożonych z dzieci wyznania chrześcijańskiego i żydowskiego, a dopiero po wyczerpaniu wszelkich możliwych środków, mogących doprowadzić do uzyskania tego — udecydował jako *ultima ratio*, urządzenie kolonij dla dzieci żydowskich. Wówczas komitet zarządzający takie kolonje, nie będzie wychodził ze stanowiska wyznaniowego — jedynie w ostateczności zajmie się tymi parjasami, którzy dlatego, że urodzili się w wyznaniu żydowskim, nie mogą korzystać z dobrodziejstw istniejących już kolonij, opartych na ogólnej ofiarności”.

Dr. Goldman wyraża przekonanie, że wszelkie usiłowania nie doprowadzą do rezultatu. Był on przed dwoma laty w komitecie kolonij wakacyjnych i już wówczas wykluczył ten komitet żydów od korzystania z dobrodziejstw kolonij. Przez miesiąc cały starał się dr. Goldman jako wydziałowy uzyskać naunięcie tej odrębności, nie udało mu się to jednak i dlatego wystąpił z wydziału. Komitet tłumaczył się tem, że dla dzieci żydowskich masianoby się postarać o osobny wikt koszerny. Oprócz tych względów rytualnych zachodzi jeszcze ta przeszkoda, że dzieci chrześcijańskie uczęszczają do kościoła, i na tym więc także punkcie rozdzielanoby je. Wikt i modlitwa separowałyby więc kolonje, a są to przeszkody utrudniające rzeczywistości umożliwienie wspólnych kolonij.

Dyrektor szkoły Landes, przychylając się do wywodów dra Geldmanna, nadmieniał, że polecał dotychczas komitetowi kolonij wakacyjnych ukwalifikowanych zupełnie kandydatów, komitet jednak zawsze systematycznie odmawiał ze względu na wyznanie dzieci.

P. Fryling w odpowiedzi na te zarzuty oświadczył, iż powyższe trudności nie są tego rodzaju, ażeby już z góry wykluczały możliwość doprowadzenia do skutku wspólnych kolonij. Największy prole-

tarjat żydowski, z którego rekrutowałyby się właśnie dzieci — korzysta przeważnie ze szkół wyznaniowych, a mianowicie z miejskiej szkoły im. Czackiego, i ze szkół przy ulicy św. Stanisława i Arsenalskiej. utrzymywanych staraniem tutejszej wyznaniowej gminy żydowskiej. Dzieci te od urodzenia mają otoczenie wyłącznie żydowskie. Jedyne może z mamką bętkowały po polsku lub rusku, z rodzicami w domu i rówieśnikami po za domem, mówią tylko po żydowsku. Następnie w szkole, mając kolegów wyłącznie wyznania żydowskiego, szwargoczą także z nimi tylko po żydowsku. Gdybyśmy je więc wysłali tylko z żydami na wieś, kontynuowałyby się znowu to samo. Zbytecznym byłoby wykazywać, iż jedynie ława szkolna zbawiennie i skutecznie oddziaływać może na assymilację. Obracając się w gronie dzieci chrześcijańskich „koloniści żydowscy“, z rozmaitych względów musieliby mówić po polsku i zachowywać się w ogóle tak, jak ich rówieśnicy innego wyznania. Kilkutygodniowy pobyt wywarłby wpływ zbawienny, dzieci żydowskie poznałyby świat inny — ambicja nakazywałaby im starać się o to, ażeby nie odróżniały się strojem, mową i zwyczajami od innych, ucywilizowanych dzieci.

Co się tyczy wiktów, to mógłby komitet o to się postarać, ażeby dzieci żydowskie wiktowały się nie u karczmarza, lecz aby się tem zajął wydelegowany przez komitet przedsiębiorca, któryby miał sporządzać wikt podług wymogów rytualnych.

Co do modlitwy nareszcie, sądzi p. Fryling, że mogłyby być zastosowane te same przepisy i zwyczaje, jakie istnieją w szkołach ludowych i średnich. Uczęszczają tam przecież dotychczas dzieci rozmaitych wyznań, pomimo to jednak nie zaszły takie wypadki, któreby usprawiedliwiały cofanie się wstecz i odrębność.

Komitet kolonij wakacyjnych dla dzieci wyznania żydowskiego, mógłby z komitetem kolonij już istniejących zrobić taką umowę, że ten ostatni przyjmowałby dzieci żydowskie w stosunku do funduszy, złożonych na ten cel przez zawiązujący się właśnie komitet.

Zdaniem mowy głównie o to chodzić powinno, ażeby nie było oddzielnych kolonij i ażeby idea asymilacyjna przez takie postępowanie zamiast postępować naprzód — nie cofnęła się wstecz.

Dr. Bick przychylił się w zupełności do wywodów p. Frylinga, przemawia za jego rezolucją i oświadcza, że przeszkody wymienione nie są tego rodzaju, ażeby usprawiedliwiły niemożność wspólnych kolonij.

Dr. Goldman sądzi, że nie byłoby to równoprawnieniem, gdyby kolonje zabierały tylko tych żydów, za które komitet zapłaci.

P. Fryling odpowiada, że żydzi muszą już raz pogodzić się z tem, iż nie zawsze i wszędzie muszą wygrać sprawę, chociażby nawet słuszność była po ich stronie. Wywołało to tylko rozgoryczenie. Mowca należy do tego stronnictwa żydowskiego, które sobie postawiło za zadanie przeprowadzić asymilację nawet kosztem ofiar pewnych ze strony żydów. Jest to czas przejściowy, jeżeli zechcemy postawić zawsze na swoim, nie doprowadzimy do celu, wolimy zrobić coś, aniżeli nic.

Ostatecznie po dwugodzinnej dyskusji przyjęto rezolucję p. Frylinga jednogłośnie jako dyrektywę dla komitetu, który wyczerpać ma wszelkie środki celem doprowadzenia do kolonij wspólnych.

Przewodniczącym wydziału wybrano p. Jakóba Stroh.

Do wydziału weszli pp.: dr. Blumenfeld, dr. Bick, Fryling, dr. Goldman (wiceprezes), Kobak, Landes, kaznodzieja Lewenstein, dr. Lilienfeld, Ire Lilienfeld, Mises (skarbnik), dr. Rot (sekretarz), Ruker, Russman, Sternberg i dr. Witz.

Zdaniem naszym instytucja kolonij wakacyjnych jest u nas zbyt młodą i ma do walezenia z wielkimi trudnościami, by ją obciążać jeszcze dodatkowo urządzeniem kuchni wyznaniowych, i dlatego w danych stosunkach lepiej będzie, jeżeli dzieci żydowskie będą osobno.

Anam.

Cesarstwo Anam, zwane przez chińczyków Nganyan, przez wielu zaś geografów Kochinchiną, stanowi najbardziej na wschód wysuniętą część Indyj Wschodnich i powstało w początkach bieżącego stulecia ze zlania się trzech udzielnich królestw: Tonkinu, Kochinchiny i Kambodży. Na północ graniczy z Chinami, na zachód ma

Birmę i Syam za sąsiadów, na wschód zaś i południe tworzy trójkąt odchyłony ku morzu Chińskiemu i tonkińskiej zatoce. Dodac wypada, iż od północy ku południowi kraj ten przerywana rzeka Mekong czyli Menam i że w tym samym kierunku biegnie jedno z pasm gór Malajskich, obficie rozgałęziające się ku morzu.

Wybrzeża rozwinięte na długości 143 mil geograficznych tworzą niezliczoną ilość zatok i przystani. Każda z nich mogłaby być doskonałym portem, niewiele jednak oddaje właściwe usługi żegludze i handlowi. Morze chińskie w ogóle należy do niebezpiecznych, a kto wie, czy częściej oblewająca wybrzeża Kochinchiny nie jest bardziej niebezpieczną niż inne. Z jednej strony natura zrobiła chyba wszystko, aby uczynić żeglugę wzdłuż brzegów ryzykowaną, z drugiej — niebezpieczną uczynili ją ludzie. Na morzu szaleją trąby i burze, podwodne skały co chwila grożą ci rozbięciem... Ominąć je szczęśliwie, już ci się brzeg uśmiecha, jeszcze kwadrans i spocznieś na lądzie, gdy nagle z po za skał wymyka się łódź jakaś, jedna, druga, trzecia i lotem strzały pędzi ku tobie... To korsarskie „dżonki“, gotowe siłą wziąć okup, gdy nie dasz go dobrowolnie.

Anam to ziemia obiecana, kraina „mlekiem płynąca i miodem“. Już sama jej nazwa w chińskim języku „Ngan-nan“ tj. ciche południe dostatecznie ją charakteryzuje, choć nie jest w stanie streścić wszystkich jej czarów. Falowata powierzchnia, wznosząc się tarasami ku Birmie i Chinom, co krok przedstawia najwspanialsze widoki, góry pokryte odwiecznymi lasami niebotycznych palm, cedrów i dębów, doliny umajone zielenią podzwrotnikowej roślinności, wśród której lśnią gładkie powierzchnie jezior i stawów lub szumią fale rzeki. Niezliczone kaskady błyszczą tężewami barwy w promieniach pogodnego słońca; w lasach i gajach ogłusza cię śpiew różnobarwnego ptactwa. Ziarno rzucone w ziemię wydaje dwadzieścia ziarn, a góry prócz kosztownych marmurów kryją w swem łonie złoto i srebro, szafiry, opale, rubiny i ametysty.

Takim jest Anam, którego część stanowi Tonkin (*Toung-King*), kość niezgody między Francją a Chinami.

Ludność Anamu różnie podają. Jedni liczą 5—11 milionów inni 22 i liczba ta zdaje się być najprawdziwszą, podają ją bowiem najświeższe źródła.

Mieszkańcy tego kraju podobnie jak chińczycy, należą do rasy mongolskiej i posiadają wszystkie jej charakterystyczne cechy.

Ubiór ich nie odznacza się wymyślnością kroju; mieszkańiec Anamu ubiera się w długą bluzę zapinaną z boku i przepasaną pasem, nosi chińskie spodnie i czerwone sandały. Jest to jednak tylko ubiór klasy zamożnej, kupeców, uczonych lub urzędników, lud bowiem odrzuciwszy sandały i chińską część ubrania, poprzestaje na sukni, którą w biodrach przewiązuje pasem, zwanym „kai-chan“.

Ubiór kobiety niewiele różni się od męskiego. Elegancki, noszą spodnie w różnokolorowe pasy, które przyozdabiają świecidełkami. Obcisła jedwabna suknia uwydatnia zgrabne ich kształty, a biała matowa cera, głębokie oczy, wreszcie dziwna delikatność rysów, właściwa zazwyczaj tylko dzieciom, czyni je nader ujmującymi.

Anamici z natury są spokojni, łagodni i dość weseli, zaduma maluje się w ich oczach skończył i nie dziw, bo żelazna prawica cesarza i mandarynów gniotła i gniecie ich od wieków tak, że Anamici tylko wśród gór niedostępnych, odzyskują swobodę i wesołość, na które trudno im się zdobyć wśród murów swej stolicy.

Najulubieńszem zajęciem anamity jest rolnictwo i rybołówstwo. Handlowi oddaje się niechętnie, bo brak mu właściwego kupieckiego sprytu, a najmniejszy zarobek cieszy go niepomniernie. W ogóle jednak duch kupiecki w Anamie się nie rozwinął, wskutek też czego rolnik-anamita sieje zazwyczaj tylko tyle ryżu, ile mu na jego własny użytek potrzeba. To samo dzieje się z uprawą trzciny cukrowej, indyga i bawełny, które z Anamu zaczęto wywieźć od niedawna i to stosunkowo w bardzo niewielkiej ilości.

Trudno wyobrazić sobie coś równie sprzecznego, jak dom i grobowiec anamski. Jeden z nich niski, ponury; dach wznosi się zaledwie parę łokci nad ziemią, a w dole osadzone okna, wąskie i małe, niewiele przepuszczają światła do

wnętrza; drugi o ścianach białych i różowych ozdobionych rzeźbą.

Umarły w pojęciach Anamu, to święty, cześć mu się należy i dlatego to za życia anamita nieraz wszystkiego sobie odmawia, aby mógł tylko piękny grobowiec swoim wystawić. Niemniej wielką rolę grają u anamitów śluby, a kto wie nawet czy ślub nie jest najważniejszą chwilą w ich życiu... po pogrzebie.

Brak miejsca nie pozwala nam wdawać się w szczegóły obrzędu zaślubin, ograniczamy się na zaznaczeniu, że i w tym wypadku biedni cieszą się temi samymi przywilejami co i bogaci, mogą mianowicie przywdziać suknie właściwe tylko mandarynom, gdy zaś prawdziwy mandaryn spotka orszak weselny, musi zsiąść z konia i ustąpić z drogi, choćby to tylko był ślub wyrobnika.

Niedawna wojna w Tonkinie i obecna wojna o Tonkin nasunęły i rozwiązały pytanie: czy anamita jest odważnym i czy bić się umie? Nie można na nie odpowiedzieć bezwzględnie. Anamita bije się dzielnie, jeżeli jest pewnym zwycięstwa, ale niech tylko rezultat bitwy staje się wątpliwym, on sam przeciwnikowi ułatwi zwycięstwo i w oka mgnieniu zostawi go panem placu, bo uciec z pola bitwy, gdy wątpliwą jest wygrana, nie jest w ich pojęciu rzeczą hańbiącą.

Z izby sądowej.

Lwów 24. marca. Jubileusz 50-letniej kradzieży obchodzić uwziął się widocznie Jan Nowicki. Od roku 1868 odbył on już 46 kar za kradzież. Dziś stanął przed sądem oskarżony o kradzież krup i worków ze straganów w rynku. Przynęśli potwierdzili jednogłośnie pytanie główne, opuścili jednak wartość podaną w pytaniu na 7 złr. Również jednogłośnie zgodzili się na jasny fakt, że Jan Nowicki jest złodziejem nałogowym. W skutek tego werdyktu, trybunał, któremu przewodniczył p. radca Daniewicz, uznał za stosowne przerwać na 3 lata działalność Nowickiego. Pan prok. Gwiazdoń zapowiedział zażalenie przeciw temu niskiemu wymiarowi kary, obrońca dr. Horovic zaś przyjął wyrok imieniem swego klienta.

Izba radnych sądu krajowego załatwiła w poniedziałek przychylnie podanie obrońcy dr. Horovica, o wliczenie jego klientowi Pawłowi Iwanickiemu, w wymierzoną jednoczesną karę, 6 miesięcy, które przesiedział w więzieniu z powodu zażalenia nieważności wniesionego przez prokuratorję. Przeciw temu orzeczeniu odwołała się prokuratorja do sądu apelacyjnego.

KRONIKA

Mieszkańcy ulicy Kurkowej, mogli onegdaj wieczorem oglądać ciekawe zjawisko, mianowicie latarnię gazową, świecąca światłem — robaczka świętojańskiego! Takie osobliwości urzęda dość często dessawskie Towarzystwo gazowe. — Pisząc już o tej ulicy, niemożemy niedodać, że obywatele zamieszkali w górnej jej części, postanowili posprawić sobie szczydła, gdyż tylko w ten sposób możnym jest przechód przez tę ulicę w czasie dłuższego deszczu lub wiosennych roztopów.

Co to może — moda. Studenci nasi, astrajając swe głowy w różnobarwne czapki kroju pruskiego, niespodziewali się z pewnością znaleźć tak prędko naśladowców w — dorożkarzach. Widzieliśmy już kilku, jak z fantazją i pełni dumy w czapkach zielonych odbywali „jazde kawalerską“. Bacność więc pp. studenci, aby was przyjezdni nie identyfikowali przypadkiem z dorożkarzami!

Nasze łaźnie. Od wielu osób słyszeliśmy zażalenia na jedną wielką niewłaściwość w łaźniach, mianowicie, że zdrowi zmuszeni są kąpać się w jednej sali z chorymi i używać tych samych przedmiotów, mianowicie: wanienek, szczotek, łózek, koców itp. O ile to jest nieprzyjemnem a nawet szkodliwym, niepotrzeba nawet mówić. Możeby magistrat, zarządzający łaźnią fundacji śp. Duchęńskiego, zechciał w tym kierunku wprowadzić reformę i ulepszenia, choćby dla przykładu innych właścicieli zakładów łaźiebnych we Lwowie.

Nowa operetka polska. Donoszą nam ze Stanisławowa: Młody i utalentowany wionlonczelista i kompozytor Kar. Krotoch wila, autor wystawianego już po kilkakroć z powodzeniem „Ostapa“

napisał teraz trzyaktową operetkę narodową „Senator małego miasteczka“, którą ujrzymy po raz pierwszy w Stanisławowie w sobotę dnia 28 b. m. Libretto skomponował sam kompozytor odznaczając się one dobrym układem, odpowiednią dla tego rodzaju utworów charakterystyką i życiem dramatycznym. Osnuła na motywach narodowych sola i chóry odznaczają się werwą i melodyjnością. Harmonizowanie wyborne. Po wystawieniu można będzie więcej powiedzieć. Literatura nasza muzyczna co do operetek jest bardzo ubogą, każdy nowy utwór witalny z zadowoleniem. Poprzednia operetka autora „Ostapa“ osnuta była na motywach pieśni ruskich i nader miłe czyniła wrażenie.

Za spokój duszy śp. Niogolewskiego odbędzie się we czwartek o godz. 11 z rana nabożeństwo żałobne w kościele OO. Dominikanów, urządzone staraniem grona obywateli. Wszystkie korporacje i stowarzyszenia wystąpią z chorągwiami.

Pan Emil Torosiewicz nadał stypendjum swojego imienia o rocznych 125 zł., uczniowi IV klasy c. k. gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie Józefowi Huzarskiemu.

Portret ks. arcybiskupa Morawskiego, wykonany bardzo pięknie i starannie na kamieniu przez M. Zabłockiego w formacie dużego arkusza wyszedł i jest do nabycia po cenie 1 złr. we wszystkich księgarniach i w sklepach galanteryjnych. Na prowincję za opakowanie delicyja się 20 ct.

Ogłoszenie konkursu. Rektorat szkoły politechnicznej ogłasza konkurs do 15. kwietnia b. r., celem obsadzenia posady asystenta przy katedrze fizyki w szkole politechnicznej.

Posada ta, do której przywiązane jest wynagrodzenie w kwocie rocznych 600 złr. w. a., będzie nadana przez kolegium profesorów na czas od dnia jej objęcia po koniec września 1886 r.

Podania o powyższą posadę, wystosowane do kolegium profesorów i zaopatrzone w potrzebne dokumenta, tudzież w dowody dokładnej znajomości języka polskiego, należy wnieść do rektoratu.

W kasynie miejskiej odbędzie się w sobotę d. 28. b. m. koncert instrumentalno-wokalny, urządzone przez panią Prann i pana M. Signio — ze współudziałem artysty dramatycznego p. Gustawa Fiszera. Początek o godzinie 7 i pół wieczór.

Lista będzie od czwartku otwartą, a bilety wydawane będą w sobotę do godziny 4tej popołudniu.

Walne zgromadzenie samoistnych krawców i kusierników lwowskich, odbędzie się dziś we środę, w sali ratuszowej o godzinie 4. po południu. Na porządku dziennym: sprawozdanie komisji skontrolującej z zamknięć rachunkowych, wybór przełożonych i projekt założenia wspólnego magazynu surowych materiałów krawieckich.

Z Uniwersytetu Jagiellońskiego. P. Henryk Władysław Kijas, rodem z Mieleca w Galicji, otrzymał stopień magistra farmacji.

Wiozornia Lutni, tutejszego Tow. śpiewackiego odbędzie się w sobotę 28. marca w sali Towarzystwa gimnastycznego „Sokol“, ulica Zimorowicza o godzinie 8mej wieczorem. Z programu nam nadanego, zasługują na szczególną wzmiankę humorystyczne kompozycje: „Bal u państwa bankierów Heiman Lewi“ (polka mazurka) i „Zabia balada“ Geneego (dotąd nieprodukowana). Bardzo też piękną ma być „Symfonia ptasia“ i „Pieśń czarnogórska“.

Blizsze szczegóły tej zabawy podamy później. Kardynał Schwarzenberg niebezpiecznie zachorował.

Modna trucizna. Morfinomanja opanowała całe „wyższe“ Towarzystwo paryskie. Pudeleczo z wstrzykawką morfinową, znajduje się na toalecie każdej damy dobrego tonu. Lekkie ukłucie pobudza do życia zblazowaną Paryżankę, nadaje jej dowcip, wesołość, a wreszcie namiętność. Niestety nie na długo, bo straszne skutki morfinizmu, aż nadto są pewne. Życie a la vapenr kończy się w tym razie chorobą tak rozpaczliwą, jak żadna inna. Ale paryskie damy za rok rozkoszy chętnie oddają kilkanaście lub kilkadziesiąt lat spokojnego życia.

Z Karwinu donoszą o nowej katastrofie. Oto 20. b. m. znów trzech górniczy znaleźli śmierć przez spadające bryły kamienne. Z szachtu „Johann“ wydobyto dotychczas 102 trupów.

Urodziny niemieckiego cesarza. Przez cały dzień powiewały z okien domów w Berlinie chorągwie. Ulice „unter den Linden“ od rana zaległa publiczność pragnąca widzieć pochód gratulacyjny. Cesarz był cokolwiek cierpiący, dla tego osobiście przyjął tylko życzenia członków rodziny, księcia

Bismarka i obcych książąt. Rada związkowa, prezydium rady państwa i sejmów posłowie i jeneracja nie zostali przyjęci. Natomiast wydano 900 zaproszeń na wieczór. Książę Bismark przyjeżdżający do zamku, został przez publiczność entuzjastycznie przywitany. Wieczorna iluminacja wypadła świetnie.

Sonnenthal w Nowym Yorku. Po uroczystym przyjęciu w porcie, o którym już pisaliśmy, nastąpił wieczorem koncert w teatrze „Thalia“. Teatr był szczerze zapełniony a na scenie z płomieni gazowych, ułożono napis: „Welcome Adolph Sonnenthal“. Skoro Sonnenthal ukazał się w łoży, zwróciła się istna burza oklasków. Dyrektor Amborg wypowiedział ze sceny mowę powitalną, po nim przemówiła artystka pani Schemberg, a komik Lobe wypowiedział wierszowane powitanie. Następnie wśród uroczystej ciszy odpowiedział Sonnenthal. Po teatrze udał się Sonnenthal do lokalu niemieckiego towarzystwa śpiewackiego, gdzie owacje rozpoczęły się na nowo.

Hrabia Paryża, książę Ludwik Filip, przybył dnia 19go bm. z córką swoją Amalią do Wiednia, celem zasięgnięcia rady lekarskiej. Lekarze zalecili chorej córce wyjazd do Włoch.

Kamień węgielny pod pomnik Wiktora Emanuela, położony został dnia 22. b. m. na szczycie Kapitolu. Król sam spełnił tę czynność w obecności swojej rodziny, dygnitarzy państwowych i obcych ambasadorów. Depretis w mowie swojej do króla, wypowiedział, że pomnik będzie świątynią jedności Włoch; na historycznym wzgórzu stać będzie gmach jedności, który poświędzący o wdzięczności ludu dla swego wielkiego króla. Depretis zakończył słowami „Do niego dnoha wznosząc wołamy: w Rzymie jesteśmy i w Rzymie zostaniemy.“

Rachela Steiglitz. Czytamy w *Czasie*: Rabin Bloch, deputowany do Rady państwa, zajmował przed dwoma dniami Izbę powieścią o żydówce, krakowiance, z ulicy Szpitalnej, która miała stać się ofiarą intryg jezuitów i prozelityzmu X. Eberhardta. Sprawa Stieglitzówny dobrze jest znana magistratowi, policji i sądom krakowskim, bo używano wszelkich środków, aby ją odwieść od postanowienia przyjęcia chrztu. Faktem jest, że będąc w wieku, pozwalającym zmiany religji, zgłosiła się ona do kościoła św. Barbary o naukę katechizmu. Rodzice dowiedziawszy się o tem, ciężko zbili biedną dziewczynę, która musiała następnie opuścić ich dom — i znalazła przytułek w klasztorach żeńskich. W Staniątkach po trzykroć odwiedzali rodzice swą córkę i nie znaleźli w tem ze strony zakonnic żadnej przeszkody. List hebrajski, o którym wspomina p. Bloch, jakoby żądający wybawienia od zakonnice — jeśli istnieje, jest mniej niż wątpliwej autentyczności — natomiast istnieją listy Stieglitzówny do babki i rodziców, w których stanowczą wyraża wolę zostania chrześcianką i żąda obrony od napaści swoich dawnych współwierców. Chrzcist nastąpił na podstawie aktu magistratu, gdy przekonano się, że pod względem przepisów cywilnych nie istnieje żadna przeszkoda. Cała więc awantura jest objawem tego teroryzmu, jaki tak często rodziny żydowskie wywierają na tych, którzy chcą przyjąć wiarę chrześcijańską. P. Bloch dał wyraz usnutym w tym charakterze baśniom. Wszystkie okoliczności dotyczące tego faktu, będą zapewne wyjaśnione z tej samej trybuny, z której zostało rzucone bezpodstawne oskarżenie.

Wystawa drobiu i ptaków otwartą została w Wiedniu dnia 22. b. m. Austriackie stowarzyszenie dla chowu drobiu wystąpiło ze wspaniałą wystawą. Wystawa zawiera 220 rodzajów kur, 33 gatunków kaczek, 10 gatunków gęsi itd. Obfitą jest także wystawa gołębi i królików. Szczególne zajęcie budzi poczta gołębia, do której użyto gołębi, należących do ministerjum wojny.

Towarzystwo telefonowe w Paryżu oddało 17 b. m. 50 kiosków z telefonami do użytku publiczności. Za konwersacje płaci się od 5 minut 50 centymów.

Mięso końskie w Paryżu. Pierwsza rzeźnia końska powstała w Paryżu w roku 1860. W roku 1867 zjedzono już koni 2452, w 1868 2700 a w roku 1870 aż 30.000. Obecnie zawiązało się w Paryżu Stowarzyszenie, które rozwija ogromną agitację za mięsem końskim. Według doświadczeń ogłoszonych przez towarzystwo, mięso końskie jest o wiele zdrowszem i pożywniejszem od wołowego, a tłuszcz koński jak najlepiej zastępuje w kuchni masło.

Przed loteryją. A: „Czytałeś pan dwudziestą drugą mowę Rosera przeciw loteryji?“

B: „Czytałem. Żeby chociaż zgodzili się byli na zredukowanie ciągnięć z 28 na 18!“

Gracz, który pochwyił rozmowę: 22, 18, 28 śliczne terno, zaraz postawię guidena.“ Biedny Roser!

Teatr, literatura i sztuka

Teatr. Onegdaj wystąpiła na scenie lwowskiej po kilkumiesięcznej niedyspozycji po raz pierwszy sympatyczna artystka pani Kwiecińska w „Zbndziło się w niej serce“. Publiczność przyjmowała swoją ulubienicę nader sympatycznie.

Benefis utalentowanego śpiewaka p. Jeromina zapowiedziany na sobotę; danym będzie „Faust“. Pani Arkłowa po raz pierwszy wystąpi w roli Małgorzaty.

Z nadchodzącą niedzielą palmową kończy się sezon operowy, jedynie więc „z grzeczności“ dla dyrektora opery, wystąpią jeszcze we wtorek 31go bm. Arkłowa i Jeromin w „Konradzie Wallenrodzie“, na benefis p. Jareckiego, który wystawieniem tej opery zasłużył się bardzo kompozytorowi, artystom, dyrekcji i publiczności.

Na benefis pani Gabryeli Zapolskiej przedstawiona zostanie wkrótce zabawna farsa 4-aktowa Labicha i St. Pierr'a p. t. „Biała małpa“. Benefis ten będzie równocześnie ostatnim występem pani Zapolskiej na scenie naszej, to też nie wątpimy, że publiczność licznie się na to przedstawienie zgromadzi, aby pożegnać uzdolnioną artystkę.

Nowa msza Gounoda wykonana została temi dniami w Paryżu w kościele Saint-Eustache. W nowym tym utworze zwrócił się znakomity kompozytor do wzorów najstarszych, idąc głównie w ślady Palestriny, nadając mu przeważnie cechę „teologiczną“, z pominięciem niemal zupełnym partyj solowych i unikaniem zbyt teatralnych efektów. Krytyka podnosi wysoko tę kompozycję.

„Dyoniza“ Dumasa ma wejść do repertoaru teatrów warszawskich jeszcze przed wpływem sezonu.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Wiedeń 24 marca. Po zakończeniu rozprawy jenerałnej nad projektem ugody z Nordbahnem (patrz poniżej), nastąpiło o godzinie 4³⁰, popołudniu imienne głosowanie nad wnioskiem mniejszości komisji, domagającym się upaństwowienia. Wniosek ten upadł. Odrzucono także wniosek Zallingera na odroczenie. Uchwalono zaś przystąpić do rozprawy szczegółowej. Halas w izbie i na galerjach nie do opisania.

Wiadomości polityczne

Lwów 24 marca. Wczoraj rano deputacja Rady powiatowej przemyskiej, złożona z wice-prezesa dra Czajkowskiego, posła Dembowskiego, hr. Krukowieckiego i włościanina Pawlucckiego udała się do p. marszałka krajowego i do prezydium Namiestnictwa z prośbą o zarządzenie niechybnemu głodowi, którzy już od miesiąca szerzą się pomiędzy włościanami nie mogącymi dostać zarobku, a który z każdym dniem się wzmaga i może spowodować tyfus głodowy i wielką śmiertelność z głodu. Aby na przednowku wyżywić ludność tego powiatu, nie dostadno ale głodowy, bo tylko po 6 centów dziennie dla głodnych z zalanych części powiatu, potrzeba 11.790 zł. na miesiąc, czyli na 4 miesiące 47.160 zł. Część niezalana powiatu znacznie jest większa i ma nienrodzaj nie różniący się niczem od zalanej części. Położenie jest więc rozpaczliwe. Mamy nadzieję, że rząd obmyśli środki zaradcze, tem więcej, że o zarobku nie ma mowy z powodu ogólnego niepomyślnego stanu ekonomicznego w powiecie, dwory zaś wskutek nieurodzaju nie mogą udzielać włościanom zapomóg lud zaliczek na roboty.

Wiedeń 23 marca. (Z Izby poselskiej). Prezydent Smolka poświęcił kilka gorących słów pamięci zmarłego posła Tomasza Rayskiego; poczem przystąpiono do dalszej ogólnej dyskusji nad projektem ugody z koleją północną. Książę Alojzy Liechtenstein oświadcza, iż jest przeciwnikiem ugody a zwolennikiem przyjęcia kolei

POCIĄGI KOLEJOWE

podług zegaru Lwowskiego:

Do Krakowa . . .	*10.46	4.04	6.35	5.3	—
Do Podwoleczysk . . .	10.27	*5.56	—	12.31	—
(z Podzamcza)	10.56	—	*6.06	12.57	—
Do Czerniowiec . . .	—	11.10	*6.30	12.15	—

Do Lwowa przychodzą

Z Krakowa . . .	9.27	*5.36	11.33	—	—
Z Podwoleczysk . . .	*10.26	3.05	—	4.10	—
(na Podzamcze)	*10.13	2.28	—	3.42	—
Z Czerniowiec . . .	*10.06	3.35	—	3.52	—

* Gwiazdką są oznaczone pociągi pospieszne. W obwódkach czarnych   są godziny nočne jest od szóstej wieczór do szóstej rano.

Taryfa jazdy fiaków i dorożek. Fiakry parokonne.

I. Jazda pojedyncza w mieście lub na przedmieściu bez powrotu w dzień 40 ct. w nocy 45.
II. Jazdy za wynagrodzeniem czasu a) za pierwszy kwadrans w dzień 40 ct. za pierwszy kwadrans w

nocy 45 ct. b) za każdy następujący kwadrans w dzień 20 ct. za każdy następujący kwadrans w nocy 25 ct. Czas niedochodzący któregośkolwiek kwadransa liczy się za cały kwadrans.
III. Jazdy na miejsce oznaczone: do łazienek Blanka (Kiselki), na Wysoki zamek, do Węglińskiego lasku, do św. Zofii, do Żelaznej wody, na Wulkę, do stawu Pełczyńskiego, do Kortumówki, na Bajki, i z miasta do którejbaż rogatki; bez zatrzymania się i bez powrotu 60 ct.
IV. Jazdy szczególne: a) Jazdy do lub od dworca którejbaż kolei, bez różnicy odległości pomieszczenia gościa i użytego czasu, z lekkim pakunkiem w dzień 1 zlr., w nocy 1 zlr. 20 ct. b) Jazdy na bale lub z balów podczas zapust 80 ct.

Dorożki jednokonne:

I. Jazda pojedyncza: w mieście lub na przedmieście bez zatrzymania się i bez powrotu w dzień 25 ct., w nocy 30 ct.
II. Jazdy za wynagrodzeniem czasu: a) za pierwszy kwadrans w dzień 25 ct. w nocy 30 ct. b) za każdy następujący kwadrans w dzień 12 ct. w nocy 17 ct.
III. Jazdy na miejsca oznaczone w już taryfie dla fiaków parokonnnych 35 ct.
IV. Jazdy szczególne: a) Jazdy do lub od dworca którejbaż kolei, bez różnicy odległości pomieszczenia gościa i użytego czasu z lekkim pakunkiem w dzień 50 ct. w nocy 60 ct. Jazdy na bale publiczne lub z balów 50 ct. Przy jazdach do dworca za pakunek większy, którego gość obok siebie pomieścić nie mógłby i musiał być na koźle do płaca się 15 ct.

Uwagi ogólne: Jeżeli w powyżej wymienionych jazdach na miejsce oznaczone, do dworca kolej żelaznej lub na bal, fiaker lub dorożkarz wezwany będzie do poczekania. do powrotu lub dalszej jazdy, tedy dalsze wynagrodzenia należy się według czasu. — Jazdy za konduktem pogrzebowym liczy się według czasu. — Wrazie podjazdu fiakra lub dorożkarza przed dom, winien gość za oczekiwanie pojazdu przed domem, trwające kwadrans, zapłacić fiakrowi parokonnemu 20 ct. dorożce zaś 10 ct. Ilość wsiadających za powyższą opłatą oznacza się dla fiaków parokonnnych na 4 osoby dorosłe, dla dorożek na 2 osoby dorosłe i jedno dziecko lub jedną osobę dorosłą i 3 dzieci. — Za sam odjazd przed dom i oczekiwanie nie dochodzące kwadransa, nie należy się żadne wynagrodzenie. — Za jazdę nocną uważa się czas od 1. Listopada do końca Marca po godz. 8 wieczór do 6 rano, w innych zaś miesiącach od 10 wieczór do 6 rano.

Taryfa i rozkład jazdy kolei konnej (Tramwaju).

Za przejazd jednej sekcji I. klasą 4 ct. za przejazd jednej sekcji II. klasą 3 ct.
Porządek sekcji i przestanków: (Linja I.) Dworzec Karola Ludwika ulica [Nowy Świat] Leona Sapiehy Koszary Ferdynanda — kościół św. Anny — obok Brygidek — Plac Gołuchowski — Pawilon poczekalny — hotel Angielski — Plac Marjański — Plac Halicki — Plac Cłowy. (Linja II.) Plac Krakowski — cerkiew św. Mikołaja — łaźnia Lwowska (ulica Żółkiewska) — Podzamcze — ulica Zborowskich — Rogatka Żółkiewska. Za jazdę pod górę w sekcji I, wsiadając koło koszar Ferdyn. lub wyżej, płaci się 6 a względnie 8 ct. Przejżdżając część sekcji, opłaca się należytość za całą sekcję. Pasażerowie winni bilety zatrzymać podczas całej jazdy i na żądanie takowe kontrolorowi okazać.

Skład piwa szwechackiego Antoniego Drehera
we Lwowie, w Hotelu FRANCE.
Sprzedaż hurtowna w beczkach i butelkach.
Zamówienia należy adresować: Skład PIWA SZWECHACKIEGO we Lwowie, Hotel France.
Cenniki rozsyłają się pocztą na żądanie.
Z poważaniem
ZARZĄD.

Główny skład wędlin P. UNDERKA
ul. Krakowska 1. 15,
poleca swój obficie zaopatrzony **HANDEL WĘDLIN** po cenach najumiarkowańszych. — Ręczę za towar dobry.
Zamówienia za zaliczką odwrotną pocztą. (158)

Ces. król. uprzyw. Rafinerja Spirytusu
FABRYKA RUMU, LIKIEROW i OCTU JULJUSZA MIKOLASCHA
we Lwowie poleca
Spirytus najczystszy dla fabryk Likierów i do fabrykacji Perfum, dla pp. Aptekarzy i t. d.
Rosolisy najprzedniejsze. Wódki mocne polskie i t. d.
wszystko po cenach umiarkowanych

KANTOR WYMIANY c. k. uprz. galic. akcyjnego BANKU HIPOTECZNEGO
kupuje i sprzedaje **WSZYSTKIE EFEKTA i MONETY** pod warunkami najprzystępniejszymi.
(34) **5% Listy hipoteczne** jako też **5% Premiowane Listy hipoteczne** które według prawa z dnia 1. lipca 1868 r. (Dz. p. P., XXXVIII. Nr. 93.) i najwyższego post. z dnia 17. grudnia 1871. r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj matżeńskich wojskowych, na kaucje i wadja są w tymże kantorze do nabycia.
Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizji.

APTEKA Jana Wewiórskiego przedtem **Juljusza Nahlika** we Lwowie, ulica Halicka 1. 5.
poleca
Wina hiszpańskie, Malaga z żelazem, z chiną, z chiną i żelazem, z pepsyną, z rambarbarem. Cena faszki 1/3 litrowej 1 zlr. 50 ct.
Wino węgierskie „Tokay”, wytrawne, faszka 2/3 litra 3 zlr. 1/3 litra 2 zlr.
Wino hiszpańskie „Dryl Madeira” faszka 2/3 litra 3 zlr. 50 kr. 1/3 litra 1 zlr. 75 kr.
Wino hiszpańskie „Malaga” faszka 2/3 litra 2 zlr. 50 kr., 1/3 litra 1 zlr. i 25 kr.
Koniak najlepszy stary, faszka 1/2 litra 2 zlr. 50 kr.

Parasole jedwabne Automat szt. od 5 zlr. do 10 zlr. wełniane zwykłe i Automat od 1 zlr. do 5 zlr.
Kalosze z fabryk francuskich, rosyjskich i wiedeńskich: Męzkie wysokie od 4 zlr. do 5.50, męzkie niskie od 2.0 do 3.50 buty rosyjskie po 8 zlr.
Damskie sandalki po 2 zlr.
Damskie niskie rosyjskie po 2.50, wysokie damskie 3.50. Dziecinne niskie i wysokie od 1.50 do 2.50
poleca najtańszy
Magazyn Henryka Müllera ulica Halicka 1. 6.
Zaskawe zlecenia z prowincji załatwiam odwrotną pocztą. (133)

KURZY SŁAWNY BALSAM Dr. RICHARDA przeciw gośćcowi, reumatyzmowi, i cierpieniom pochodnym (Faszka 60 ct.)
Do nabycia w aptece: **K KRZYŻANOWSKIEGO** we Lwowie [obok Brygidek] i **Jamrógiewicz** w Tarnopolu. (26)

Bracia Langner Lwów, ulica Halicka 16.

Wprost z Ameryki południowej sprowadzona wyborną kawę poleca **„STRUSZ” (ARTUR KOŚCICKI) SKŁAD KAWY we LWOWIE** Chorażczyzna 1. 22 na dole. Kosztuje we Lwowie **1 kilo zlr. 1.40, 1.50 i 1.60.** Na prowincji **4/4 kilo 7.20 zlr. 7.70 ct. i 8.20 ct. franco.** Co miesiąca świeży transport. (20)

Handel wędlin. J. UNDERKA Lwów, ul. Halicka 1. 24, poleca na nadchodzące święta **wszelkie wędliny** po cenach zużyczonych ręcząca towar wyborny. Zamówienia odwrotną pocztą. (159)

Dra Schweigera Vegetabilien Extract leczy pod gwarancją w przezięciu 4 tygodni wszelkie skutki samogwałtu tak: Polneje, Impotencję i powstające ztąd cierpienia nerwowe i mleczna paclerzowego. Wszelkie inne choroby płciowe w jak najkrótszym czasie. Flakon wraz z opisem użycia i korespondencją zlr. 2 wprost przez **Dra SCHWEIGERA** Wien, VIII. Laudongasse 1. 90.

KESMARKY & ILLÉS

W Budapeszcie
ulica Hatvanska 10.

W Budapeszcie
Kerespeski Grand Bazar

Magasin au bon Marche
we Lwowie
ulica Teatralna 1-2.
Główny skład w Wiedniu.

W Karlsbadzie
Mühlbadgasse.

W Cieplicach
Badegasse.

Donosimy Szanownej P. T. Publiczności, że na święta „Wielkanocne” stosowne podarunki już nadeszły i nasz skład nowości zaleca się w najbogatszym i najgustowniejszym wyborze. Główne artykuły:

Z pluszu, bronzu, skóry, drzewa, szkła, jako to: rixir, pisanki, bombonierki, kasetki, necesairy, sakony i t. p. ze skóry: portmonetki, pularesy, notatki i t. d. Ang. francuz. wiedeń. **Bizuterje** w najgustowniejszych wzorach.

Kolnierze, mankiety, krawatki, franc. perfumerje, mydła, szeszoteczki do zębów i paznogi, grzebienie, szpilki do włosów, szelki.

Albuny w skórze i w pluszu oprawne, jakoteż i z muzyką.
Kufry, przybory do podróży, damskie i męskie deszczochrony „En tout eas” na wiosnę.
Wody kolońskie sprowadzamy od Marie Farina naprzeciw Marktplatz z Cöln najlepsze.

Ponieważ nasze towary tanio obliczamy, to rozumie się, że ceny są stałe,
O liczne odwiedziny naszego magazynu upraszamy, zapewniając rzetelnie i punktualnie odpowiedzi szanownej Publiczności.
Kreślmy się z wysokim poważaniem

Kesmarky & Illés.

Sześć medali zasługi i dyplom uznania
za niezrównane wyroby kosmetyczne i toaletowe

KUMYS

znany przez wszystkie fakultety medyczne i pierwszorzędne lekarskie powagi krajowe i zagraniczne, za najlepszy środek dyetyczny i odżywczy w suchotach, w blednicy, w bezczynności kiszki, w katarach płuc i żołądka. — Flaszka 60 ct.

!!! Powietrze lasów iglastych w pokoju !!!
otrzymuje się przez rozpylanie

KADZIDŁA SOSNOWEGO!

Prócz miłego zapachu, posiada nieoszacowane własności higieniczne. Oczyszcza i odświeża powietrze mieszkań w tak wysokim stopniu, że jest powszechnie polecane przez lekarzy do oddychania osobom cierpiącym na choroby płuc.

Flakon 40 ct., rozpylacze od 24 ct. do 3 zł.

Mydło z igiel sosnowych

bardzo korzystnie wpływa na skórę i przy myciu wydatnie zapach lasów szpilkowych, kawałek 30 centów.

J. IHNATOWICZ

LWÓW, sklepy własne ulica Kopernika l. 3., ulica Halińska l. 25, róg Wałowej, Hotel Europejski, KRAKÓW, Sukiennice l. 20.

W niedzielę dnia 29. marca 1885. o godzinie 4. popołudniu.

Ogólne Zgromadzenie

Towarzystwa Wzajemnego Kredytu we Lwowie zarejestrowanego z nieograniczoną poręką.

Na porządku dziennym:

1. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności za r. 1884.
2. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z dorocznej rewizji Zamknięcia rachunków i wniosek o udzielenie Dyrekcji absolutorium.
3. Wniosek Rady nadzorczej co do rozdziału zysków z r. 1884.
4. Wybór 5 członków Rady Nadzorczej w miejsce pp. Michała Michalskiego, Franciszka Momociego, Wojciecha Pleśniaka, Jakóba Sawczyńskiego i Wiktora Świsterskiego (§. 25 statutu) Uzupełniający wybór 3 członków Rady Nadzorczej w miejsce pp. Karola Gromana, Bogusława Longchamps'a i Karola Stanuchowskiego. (157)

Karol Ballaban

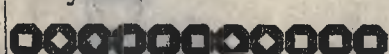
we Lwowie,
polecą

pod nazwiskiem „Siriusz” we Lwowie polecają i sprzedają 1 kilo takiej kawy . . . zł. 15. 47/100 kilo wysyłam do każdej stacji pocztowej w kraju, opłacone za 7-20 Nie utrzymuję wprawdzie łódki na Oceanie, do przewozu regularnego kilku worków kawy „Siriusz”, miesięcznie do Lwowa, lecz zapewniam, że ten gatunek kawy zakupowany z pierwszorzędnymi światowych firm, wyrównuje „Siriuszowi” co do smaku woni i wydatności zupełnie.

Zarząd dóbr Monasterzyska

ma do sprzedania trzy powozy w zupełnie dobrym stanie, pochodzące z pierwszorzędnym fabryk zagranicznych. Bliższe szczegóły udzieli Zarząd dóbr w Monasterzyskach.

NA POST SZTOKFISZ

moczony 40 ct. kilo.
suszony 90
Wyzina solona po 1'40" kilo.
Węgorz marynowany 2'40 kilo.
Sardynki francuzkie „Grado” po 25, 35, 40, 60 i zł. 1'20 puszka.
Sardynki z Nantes najprzedniejsza po 70 ct. i zł. 1'50 puszka.
Anehevis duńskie po 80 ct. puszka.
Omarty krolewskie po 05 ct. i zł. 1'30 puszka.
Łosoś Columbia po 90 ct. puszka.
Łosoś norwegijski w oliwie po zł. 2'20 puszka.
Śledzie stralsundskie po 65 ct. i zł. 1'30 puszka.
Śledzie wędzone po 10 ct. sztuka.
„ marynowane ” 12 „
„ solone po 7 i 12 „
Kawior astrachański.
Łosoś wędzony reński i różnorodny sosy i musztardy.
Najprzedniejszą OLIWĘ virge we flaszeczkach po ct. 10, 20, 30, 60, i 1'20 ct.
polecą handel

St. Markiewicza

Lwowie, w rynku l. 42.

Smarowidło do osi żelaznych.

Oliwa maszynowa dla

LOKOMOBIL, młocarni ręcznych TARTAKÓW, młynów parowych i wodnych

i w ogóle do każdego innego nżytku w gospodarstwie, tak hurtownie jakoteż i częściowo, polecają po najtańszych cenach

Hübner i Hanke

we Lwowie,

Rynek l. 38,

Skład fabryczny FARB, LAKIERÓW, POKOSTÓW, CHEMIKALII, KISZEK GUMOWYCH ARTYKUŁÓW BROWARNICZYCH,

oraz

handel materiałow.

Materje na ubrania.

tylko z trwałej i dobrej wełny owczej, dla średniego mężczyzny, 8 metry 10 centim. na ubranie z dobrej wełny owczej za 4 zł. 96 ct. na ubranie z lepszej wełny 8 zł. na ubranie z doskonałej wełny 10 zł. na ubranie z zupełnie doskonałej wełny 12 zł. 40 ct.

Plеды do podróży sztuka 4 5, 8 i 12 zł. Wykwintne materje na; ubrania, na spodnie, szarutki, pantalon, materje na paltoty i na płaszcz na deszcz, tyfel, gunia, sukna komiowe, kamgaruny, szewioty, trykoty, sukna damskie i bilardowe, perwian, doskin, poleca

zakończony **JAN STIKAROWSKY** — 1866 —

skład fabryczny w Bernie.

Próbki franc. Próbki dla pp. krawców bez franc. Wysyłki za pobraniem za 10 zł. franco. Utrzymuję stały skład na przeszło 150.000 zł. rozumie się same przez się, że w tym wielkim handlu światowym zostaje mi wiele resztek długości 1 do 5 metr., muszę zatem te resztki zbywać po niższych cenach wyrobu. Każdy rozsądnie myślący człowiek musi mi przyznać, że z tych resztek nie mogę wysłać próbek, albowiem z tykaże nieby mi nie zostało, gdybym tysiącennym zamówieniem chciał posyłać próbki. Ogłoszenia niektórych firm, polecających, resztki sukna że wysyłają próbki tych resztek, są czystem okpiśstwem, albowiem takowe nie pochodzą z resztek, lecz z całych szatek — co zresztą łatwo jest do zrozumnienia.

Resztki moje, któreby się nie podobaly, chętnie wymieniam lub zwracam pieniądze. Korepondencje przyjmują i załatwiają się w językach: niemieckim, węgierskim, czeskim, polskim, francuskim i włoskim

Ulica Ossolińskich liczbą 10.

Główny skład i sprzedaż

Krasiczyńskiego piwa marcowego z Browaru Księcia Adama Sapiehy.

Pół litr. butelka 10 ct. — Etykietowana 11 ct.
Przy odbiorze robot. dostawa we Lwowie do domu bezpłatnie
Porter z butelką 32 ct.

Piwo w beczkach zawsze na składzie.

Na prowincję wysyła z opakowaniem i butelką,
12 but. 24 but. 48 but.

2 zł. 28 ct. 4 zł. 56 ct. 9 zł. 12 ct.

Zamówienia kartą kresp. uskutecznią się bezzwłocznie. (125)

Drobne ogłoszenia

Doniesienia rozmaite.

Pań, panien wyleczą pod dyskretycją z bladaczki, upławów, nadmiaru, ubytku lub patologicznego braku regularności, specjalista chorób płciowych przy ulicy Piaskarskiej l. 6 parter. Przyjmuje od godz. 1—5 popoł. od 6—7. Na listy zamiejscowe pod adresem „Dzion” odpowiedź natychmiast. (207)

Wysprzedaż koralu i bizuterji koralowych z powodu zwinięcia handlu po znacznie niższych cenach przy ul. Koralskiej l. 4. (204)

Wdowa inteligentna, która włada językiem polskim, niemieckim i francuskim i także gra na fortepianie, żyje sobie, albo do jednej damy za towarzyszkę, albo do jednego starszego pana objąć gospodarstwo. Bliższa wiadomość w Adm. Kurjera pod l. F. M. (289)

Do sprzedania dwa stoły orzechowe rzeźbione przed kanap, dwa dywany, dwa łóżka, stolik nocny, umywalka, dziesięć obrazów; wszystko nowe. Ulica Puńska l. 13 stróż wskaże. (301)

Natychmiast potrzebny jest nauczyciel na wieś do prowadzenia dalej uczniów z 1. klasy gimnazjalnej. Wiadomość u p. Pełowskiej plac Strzelecki l. 14 między 12 a 3 godziną. (301)

Sylwetkę srebrną z dwiema fotografiami, zgubiono d. 23 hm. na Haličkem. Ktoby znalazł otrzyma 2 złr. wynagrodzenia; adres w Adm. „Kurjera Lwowskiego”. (308)

Ekspedytorka pocztowa rutynowana poszukuje miejsca przy urzędzie na prowincji. Zgłoszenia do p. B. Sanok. (306)

17 dziur okien wraz z okuciem, używane, w dobrym stanie, do sprzedania po cenie bardzo niskiej we Lwowie przy ul. Akademickiej l. 21 u właściciela domu. (303)

Sztachety — werandę chcę kupić; odpowiedz (Kurjer) „Sztachety”. (304)

Wydawca: **Wojciech Maniecki.**
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: **Rewakowicz Henryk.**
Drukarnia „Kurjera Lwowskiego.”

Panny uzdolnione w krawieczyństwie damskiej znajdują natychmiastowe pomieszczenie w pracowni snien damskich Malwiny Fischer ulica Teatralna l. 12 l. piętro. (290)

Do bardzo korzystnego przedsiębiorstwa wchodzącego w zakres artystyczny, poszukuje się spółnika lub spółniczkę z kwotą 300 do 400 złr. Szau. refleksjei musza się oddać częściej i dalszej podróży, a osobliwie do kąpiel galicyjskich i zagranicznych. Łaska oferty E. D. C. poste restante Lwów. (302)

Paulienka, ukończywszy 8 klas, poszukuje miejsca na praktykę pocztową, oraz udziału może lekcje dzieciom p. pocztmistrza! Bliższą wiadomość udzieli p. A. J. Hender w Kołomyi. (305)

Na święta Wielkanocne! Plancki i torty smaczne i ładnie ubierane począwszy od 1 zł. 50 ct. wysyła na zamówienia czterdziestokrotnie premiiowana fabryka pierników i ciast L. Czyńskiego w Jarosławiu. (298)

Mieszkania i sklepy.

2 pokoje kawalerskie na II. piętrze do wynajęcia od 1 kwietnia przy ulicy Kopernika l. 4. (296)

2, 3, 5, 8, pokoi z przynależnościami przy ulicy Kraszewskiego l. 25 do wynajęcia. (294)

3 pokoje z kuchnią na I. piętrze do wynajęcia od 1 kwietnia przy ulicy Konernika l. 4. (295)

W odnowionej kamienicy przy ul. Zygmuntońskiej l. 12 następujące pomieszkania: na dole: 3 pokoje z kuchnią, 3 pokoje (salon) nyża i kuchnia; na I. piętrze 4 pokoje (salon) nyża i kuchnia; na II. piętrze: 3 pokoje z kuchnią, 3 pokoje (salon) nyża i kuchnia do wynajęcia. (247)

Maty pokój kawalerski do wynajęcia od 1 kwietnia przy ul. Stryjskiej l. 2aa (307)